

Četrtek, 7. maja 2009

Nova vloga in pristojnosti Parlamenta pri izvajanju Lizbonske pogodbe

P6_TA(2009)0373

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 o novi vlogi in pristojnostih Parlamenta pri izvajanju Lizbonske pogodbe (2008/2063(INI))

(2010/C 212 E/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane dne 13. decembra 2007,
- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor sta bili spremenjeni z Enotnim evropskim aktom ter Maastrichtsko pogodbo, Amsterdamsko pogodbo in Pogodbo iz Nice,
- ob upoštevanju Listine o temeljnih pravicah z dne 12. decembra 2007,
- ob upoštevanju Laekenske deklaracije z dne 15. decembra 2001 o prihodnosti Evropske unije,
- ob upoštevanju Pogodbe o ustavi za Evropo, podpisane dne 29. oktobra 2004 v Rimu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2007 o časovnem načrtu za ustavni proces v Uniji ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. julija 2007 o sklicu medvladne konference: mnenje Evropskega parlamenta (člen 48 Pogodbe EU) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. februarja 2008 o Lizbonski pogodbi ⁽³⁾,
- ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve in mnenj Odbora za zunanje zadeve, Odbora za razvoj, Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za industrijo, raziskave in energetiko, Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov, Odbora za promet in turizem, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja, Odbora za ribištvo, Odbora za kulturo in izobraževanje, Odbora za pravne zadeve, Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Odbora za pravice žensk in enakost spolov in Odbora za peticije (A6-0145/2009),

Nove politike

Novi cilji in horizontalne klavzule

1. izraža zadovoljstvo nad zavezujočim značajem, ki ga z Lizbonsko pogodbo dobi Listina o temeljnih pravicah, in pozdravlja priznavanje v njej zapisanih pravic, svoboščin in načel za vse državljane in prebivalce EU; poudarja, da bo Parlament odločno bdela nad polnim spoštovanjem določb Listine;

⁽¹⁾ UL C 125 E, 22.5.2008, str. 215.

⁽²⁾ UL C 175 E, 10.7.2008, str. 347.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0055.

Četrtek, 7. maja 2009

2. izraža zadovoljstvo nad krepitevijo predstavniške in participativne demokracije, ki se med drugim kaže s t.i. „državljsko pobudo“ (člen 11 Pogodbe o EU, kakor je bila spremenjena z Lizbonsko pogodbo (PEU)), s katero lahko milijon državljanov iz več držav članic Komisijo pozove, naj pripravi predlog novega zakonodajnega akta;
3. izraža zadovoljstvo nad tem, da je varovanje okolja dobilo pomembno mesto v vseh politikah EU in da člen 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) izrecno navaja boj proti podnebnim spremembam na mednarodni ravni; poudarja, da bi moral Evropski parlament tudi v prihodnje izvajati pritisk na Evropsko unijo, da bi ta prevzela vodilno vlogo v vseh politikah za boj proti podnebnim spremembam in segrevanju ozračja;
4. izraža zadovoljstvo nad tem, da Pogodba o delovanju Evropske unije povezuje izgradnjo območja svobode, varnosti in pravice z zaščito temeljnih pravic in pravnega reda Evropske unije ter njenih držav članic (člen 67 PDEU);
5. še zlasti opozarja na prizadevanje za „visoko konkurenčno socialno tržno gospodarstvo, usmerjeno v polno zaposlenost in socialni napredek, ter za visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja“ (člen 3(3) PEU), kar pomeni, da se vzpostavitev notranjega trga navezuje na druge zastavljene cilje;
6. izraža veliko zadovoljstvo nad tem, da je enakost žensk in moških vključena kot ena izmed vrednot Unije (člen 2 PEU) in njenih ciljev (člen 3(3) PEU);
7. izraža zadovoljstvo nad tem, da člen 208(1) PDEU določa, da se „politika razvojnega sodelovanja Unije in politike razvojnega sodelovanja držav članic [...] med seboj dopolnjujejo in krepijo“, v nasprotju s sedanjim členom 177(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se glasi: „Politika Skupnosti na področju razvojnega sodelovanja, ki dopolnjuje politike držav članic“; opozarja na večjo odgovornost Parlamenta, saj bo imela Unija večjo vlogo pri sprožanju političnih pobud, kar bi moralo voditi v boljše usklajevanje na področju donatorstva in delitve dela ter v učinkovitejšo pomoč za „zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine“ v okviru razvojnih ciljev tisočletja;
8. meni, da vključitev ozemeljske kohezije med cilje Unije (člen 3 PEU) dopolnjuje cilje gospodarske in socialne kohezije ter da se bo z določitvijo pravne osnove za ti dve področji povečala pristojnost Parlamenta pri ocenjevanju ozemeljskega vpliva ključnih politik EU; izraža zadovoljstvo nad tem, da člena 349 in 355 PDEU potrjujeta posebni status najbolj oddaljenih regij;
9. izraža zadovoljstvo nad tem, da so uvedene horizontalne določbe o visoki stopnji zaposlenosti, socialnega varstva, usposabljanja in varovanja zdravja ljudi, preprečevanju diskriminacije in varovanju okolja kot splošnih načel pri sprejemanju političnih odločitev Evropske unije (členi 9, 10 in 11 PDEU);
10. pozdravlja tudi dejstvo, da je bilo varstvo potrošnikov okrepljeno do te mere, da bo vključeno v določanje in izvajanje drugih politik Unije, saj je ta medsektorska naloga s členom 12 PDEU zdaj postavljena na precej pomembnejše mesto;
11. izraža zadovoljstvo nad tem, da člen 122 PDEU izrecno omenja solidarnost med državami članicami, na osnovi katere Svet lahko odloči o ustreznih ukrepih, če nastopijo hude težave pri oskrbi z nekaterimi izdelki, zlasti na področju energetike;
12. izraža zadovoljstvo nad tem, da člen 214 PDEU priznava človekoljubno pomoč kot samostojno politiko Unije; meni, da del pet, naslov III, poglavje 1 (Razvojno sodelovanje) in poglavje 3 (Humanitarna pomoč) PDEU, zagotavlja jasno pravno podlago za razvojno in humanitarno pomoč, za katero se uporablja redni zakonodajni postopek;

Četrtek, 7. maja 2009

13. izraža tudi zadovoljstvo nad tem, da se krepijo pooblastila Evropske unije na področju civilne zaščite, saj bo Unija lahko zagotovila takojšnjo pomoč in podporo ob nesrečah v tretjih državah (člen 214 PDEU);

Nove pravne podlage

14. poudarja, da širitev zunanje delovanja Unije v skladu z Lizbonsko pogodbo, vključno z določbo o novih pravnih podlagah in instrumentih s področja zunanje politike (zunanje delovanje in skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)/evropska varnostna in obrambna politika), zahteva novo medinstitucionalno ravnotežje, ki bi jamčilo za ustrezen demokratični nadzor prek Evropskega parlamenta;

15. izraža zadovoljstvo nad tem, da je energiji zdaj posvečen poseben naslov XXI tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije in da s tem to področje dobiva svojo pravno podlago (člen 194 PDEU); ugotavlja pa, da bo redni zakonodajni postopek sicer splošno pravilo, vendar bodo odločitve o uporabi različnih virov energije še naprej v pristojnosti držav članic in se bodo davčni ukrepi na tem področju še naprej sprejemali le po posvetovanju z Evropskim parlamentom;

16. pozitivno sprejema skupne vrednote Unije v zvezi s storitvami splošnega gospodarskega pomena in izraža zadovoljstvo nad pravno podlago, ki omogoča opredelitev načel in pogojev za zagotavljanje storitev splošnega gospodarskega pomena z rednim zakonodajnim postopkom (člen 14 PDEU in Protokol št. 26 o storitvah splošnega pomena);

17. meni, da spremembe, ki jih uvaja Lizbonska pogodba na področju skupne trgovinske politike (člena 206 in 207 PDEU), splošno gledano prispevajo k utrditvi demokratične legitimnosti in učinkovitosti Unije, zlasti z rednim zakonodajnim postopkom in zahtevo, da morajo vsi sporazumi pridobiti odobritev Parlamenta; ugotavlja, da bodo vse zadeve, ki sodijo v skupno trgovinsko politiko, prešle pod izključno pristojnost Unije, kar pomeni, da ne bo več mešanih trgovinskih sporazumov, ki bi jih sklepale tako Komisija kot države članice;

18. izraža zadovoljstvo nad določbo o evropski vesoljski politiki (člen 189 PDEU) in pozdravlja priložnost, ki je dana Parlamentu in Svetu, da po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta potrebne ukrepe za evropski program o vesolju; vendar meni, da besedilo iz tega člena, ki se glasi: „pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic“, lahko pripelje do težav pri uveljavljanju skupne evropske vesoljske politike;

19. poudarja, da Lizbonska pogodba vsebuje novo pravno podlago, ki uvaja postopek soodločanja v zvezi z varstvom pravic intelektualne lastnine (člen 118 PDEU);

20. izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo območje delovanja Evropske unije v mladinski politiki razširilo in se bo spodbudilo sodelovanje mladih v demokratičnem življenju v Evropi (člen 165 PDEU);

21. izraža zadovoljstvo nad novo pravno podlago v členu 298 Pogodbe o delovanju Evropske unije, v skladu s katero „institucije, organe, urade in agencije Unije pri izvajanju njihovih nalog podpira odprta, učinkovita in neodvisna evropska uprava“, saj je to podlaga za pravno ureditev upravnega postopka Unije;

22. izraža zadovoljstvo nad krepitvijo pravne podlage za sprejetje ukrepov Evropske unije na področju preprečevanja goljufov, ki škodujejo finančnim interesom Unije (člen 325 PDEU); poudarja, da z Lizbonsko pogodbo ni več določbe, ki je v sedanjem členu 280 Pogodbe ES in v skladu s katero „ti ukrepi ne zadevajo uporabe nacionalnega kazenskega prava ali pravosodja v državah članicah“;

23. poudarja, da nove določbe v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in kazenskih zadevah pomenijo pravno podlago za sprejetje ukrepov, s katerimi naj bi se zagotovila pomoč pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja (člena 81 in 82 PDEU);

Četrtek, 7. maja 2009

24. poudarja, da je z Lizbonsko pogodbo dana podlaga za ustanovitev evropskega javnega tožilstva za boj proti kršitvam, ki vplivajo na finančne interese Unije (člen 86 PDEU);
25. izraža zadovoljstvo nad tem, da Lizbonska pogodba med notranje in zunanje cilje Evropske unije uvaja zavezujoče določbe za zaščito pravic otrok (člen 3(3)(2) in 3(5) PEU);
26. izraža zadovoljstvo nad tem, da je turizmu v Lizbonski pogodbi namenjen poseben naslov (člen 195 PDEU), ki določa, da Unija na tem področju dopolnjuje delovanje držav članic; pozdravlja tudi določbo, da se bo za sprejemanje zakonodajnih predlogov iz tega naslova uporabljal redni zakonodajni postopek;
27. izraža zadovoljstvo nad tem, da je z Lizbonsko pogodbo šport vključen med področja, za katera je določena pravna podlaga (člen 165 PDEU); zlasti poudarja, da lahko Unija končno sprejema ukrepe za razvoj športa in njegove evropske razsežnosti ter da pri uresničevanju drugih evropskih politik lahko ustrezno upošteva posebno naravo športa;

Nova pooblastila Parlamenta

Nova pooblastila na področju soodločanja

28. izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo z Lizbonsko pogodbo bistveno povečala demokratična legitimnost Evropske unije, saj se bodo razširila pooblastila Parlamenta pri sprejemanju odločitev s postopkom soodločanja;
29. izraža zadovoljstvo nad tem, da je v Pogodbo o delovanju Evropske unije (členi 67 do 89) v celoti vključeno območje svobode, varnosti in pravice, s čimer je formalno konec tretjega stebra; izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo večino odločitev s področja civilnega prava, azila, priseljevanja, vizumske politike ter pravosodnega in policijskega sodelovanja v kazenskih zadevah sprejemalo po rednem zakonodajnem postopku;
30. meni, da uvedba rednega zakonodajnega postopka na področju skupne kmetijske politike (SKP) povečuje demokratično odgovornost Evropske unije, saj bo imel Evropski parlament enako sozakonodajno vlogo kot Svet; poudarja, da se bo postopek soodločanja uporabljal za vso zakonodajo s področja kmetijstva (v skladu s členom 43(2) PDEU) in da bo to zlasti veljalo za štiri glavne horizontalne pravne predpise s področja kmetijstva (enotna skupna ureditev trga, uredba o neposrednih plačilih, uredba o razvoju podeželja in financiranje SKP); opozarja še, da se bo člen 43(2) PDEU uporabljal tudi za zakonodajo o kakovosti, ekološkem kmetovanju in spodbujanju;
31. poudarja, da morajo biti vse pristojnosti Sveta, po katerih ta lahko sprejme ukrepe v skladu s členom 43(3) PDEU, pogojene s predhodnim sprejetjem zakonodajnega akta po rednem zakonodajnem postopku v skladu s členom 43(2) PDEU, ki predpisuje pogoje in omejitve za pristojnosti Sveta; meni, da člen 43(3) PDEU ne ponuja nobene pravne podlage ali neodvisne pristojnosti, ki bi dopuščala sprejetje ali spremembe katerega koli trenutno veljavnega akta Sveta na področju SKP; poziva Svet, naj ne sprejema ukrepov po členu 43(3) PDEU brez predhodnega posvetovanja s Parlamentom;
32. ugotavlja, da Lizbonska pogodba uvaja daljnosežne spremembe v sistem odločanja v okviru skupne ribiške politike (SRP), povečala pa bo tudi njeno demokratično odgovornost; izraža zadovoljstvo nad tem, da bosta Parlament in Svet z rednim zakonodajnim postopkom sprejemala predpise, potrebne za doseganje ciljev SRP (člen 43(2) PDEU); v zvezi s tem meni, da bi morala biti predmet rednega zakonodajnega postopka vsa druga vprašanja, ki so formalno vključena v letno uredbo razen določitve ribolovnih možnosti in razdelitve kvot, denimo vprašanja v zvezi s tehničnimi ukrepi ali ribolovnim naporom, pa tudi vključitev sporazumov, sprejetih v okviru regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, ker imajo ta vprašanja svojo pravno podlago;

Četrtek, 7. maja 2009

33. izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo redni zakonodajni postopek uporabljal za sprejemanje podrobnih pravil za postopek večstranskega nadzora (člen 121(6) PDEU), kar bi moralo voditi v boljše gospodarsko usklajevanje;
34. meni, da je odgovornost Evropske centralne banke (ECB), da poroča o svojih ukrepih monetarne politike, še večja, saj je ECB priznana kot institucija Evropske unije; izraža zadovoljstvo nad tem, da bo zdaj po posvetovanju s Parlamentom v skladu s členom 40.2 Statuta Evropskega sistema centralnih bank (ESCB) in ECB možno spremeniti več določb iz tega statuta; potrjuje, da to ne pomeni poseganja v neodvisnost ECB na področju monetarne politike ali prednostne naloge, ki so določene v pogodbi;
35. meni, da člen 182 PDEU prinaša napredek, ker bo za večletni okvirni program in vzpostavitev evropskega raziskovalnega prostora iz tega člena uporabljen redni zakonodajni postopek; vendar ugotavlja, da se bodo posebni programi, omenjeni v tem členu, sprejemali po posebnem zakonodajnem postopku, ki zahteva zgolj posvetovanje z Evropskim parlamentom (člen 182(4) PDEU);
36. izraža zadovoljstvo nad tem, da Lizbonska pogodba glede izvajanja strukturnih skladov Evropski parlament obravnava enako kot Svet, saj zdaj veljavni postopek privolitve nadomešča z rednim zakonodajnim postopkom; meni, da bo to še zlasti pomembno pri strukturnih skladih po letu 2013, ker se bosta povečali preglednost in odgovornost teh skladov do državljanov;
37. ugotavlja, da se bo zakonodaja, ki prepoveduje diskriminacijo na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, obravnavala s posebnim zakonodajnim postopkom in bo zanjo potrebna odobritev Parlamenta (člen 19 PDEU);
38. izraža zadovoljstvo nad tem, da se bodo po rednem zakonodajnem postopku sprejemali ukrepi za boj proti trgovini z ljudmi, zlasti z ženskami in otroki, in proti spolni zlorabi (člena 79(2) in 83(1) PDEU);
39. izraža zadovoljstvo nad razširitvijo sprejemanja odločitev s kvalificirano večino na področje izobraževanja in športa (člen 165(4) PDEU);
40. izraža zadovoljstvo nad tem, da bo od zdaj naprej za Kadrovske predpise za uradnike Evropske unije veljal postopek soodločanja (člen 336 PDEU), kar pomeni, da bo pri spreminjanju teh predpisov Parlament imel enako zakonodajno vlogo kot Svet;

Nova proračunska pooblastila

41. ugotavlja, da Lizbonska pogodba prinaša daljnosežne spremembe na področju financ Unije, zlasti zadevajoč medinstitucionalne odnose in postopke sprejemanja odločitev;
42. poudarja, da se morata Svet in Parlament v okviru lastnih virov sporazumeti o načrtovanju odhodkov, ki postaja pravno zavezujoče (člen 312 PDEU); izraža zadovoljstvo nad tem, da bosta proračun kot celoto skupaj sprejemala Parlament in Svet v skladu z večletnim finančnim okvirom; izraža zadovoljstvo nad odpravo razlikovanja med obveznimi in neobveznimi odhodki (člen 314 PDEU); izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo finančna uredba sprejemala z rednim zakonodajnim postopkom (člen 322 PDEU);

Četrtek, 7. maja 2009

43. se sklicuje na svojo resolucijo z dne 7. maja 2009 o finančnih vidikih Lizbonske pogodbe ⁽¹⁾;

Novi postopek odobritve

44. izraža zadovoljstvo nad tem, da je za poenostavljeni postopek za spremembo pogodb glede uvedbe glasovanja s kvalificirano večino in rednega zakonodajnega postopka na določenem področju iz naslova V PEU ali iz PDEU potrebna odobritev Parlamenta;

45. ugotavlja, da je uvedena „izstopna klavzula“ za države članice (člen 50 PEU); poudarja, da sporazuma o pravilih za izstop določene države članice iz Unije ni mogoče skleniti pred odobritvijo Parlamenta;

46. izraža zadovoljstvo nad tem, da bo odobritev Parlamenta potrebna za številne mednarodne sporazume, ki jih sklepa Unija; poudarja, da bo od Sveta po potrebi zahteval, da ne začne pogajanj o mednarodnih sporazumih, dokler Parlament ne izrazi svojega stališča, ter da omogoči Parlamentu, da na podlagi poročila pristojnega odbora na kateri koli stopnji pogajanj sprejme priporočila in zahteva, da se ta upoštevajo pred koncem pogajanj;

47. poziva, da se morajo vsi prihodnji „mešani“ sporazumi, ki vsebujejo elemente, ki niso s področja SZVP, in elemente, ki so s tega področja, po pravilu obravnavati na enotni pravni podlagi, ki naj bo neposredno vezana na poglobitveno vsebino sporazuma; ugotavlja, da bo imel Parlament pravico, da se z njim posvetuje, razen pri tistih delih sporazumov, ki se nanašajo izključno na SZVP;

Nova nadzorna pooblastila

48. izraža zadovoljstvo nad tem, da bo predsednik Komisije izvoljen v Evropskem parlamentu na predlog Evropskega sveta, ki bo pri tem upošteval izide volitev v Evropski parlament; se pri tem sklicuje na svojo resolucijo z dne 7. maja 2009 o učinkih Lizbonske pogodbe na razvoj institucionalnega ravnotežja Evropske unije ⁽²⁾;

49. izraža zadovoljstvo nad tem, da mora Evropski parlament z glasovanjem potrditi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in druge člane Komisije kot organa, lahko pa jim izreče tudi nezaupnico, kar pomeni, da bodo te osebe odgovorne Parlamentu;

50. izraža zadovoljstvo nad novim postopkom za imenovanje sodnikov in generalnih pravobranilcev Sodišča in Splošnega sodišča iz člena 255 PDEU, ki določa, da mora pred odločitvijo nacionalnih vlad mnenje o ustreznosti kandidatov za opravljanje funkcije podati poseben odbor sedmih strokovnjakov, od katerih enega predlaga Evropski parlament;

51. poudarja potrebo po preglednosti in demokratičnem nadzoru ob ustanovitvi evropske službe za zunanje delovanje v skladu s členom 27(3) PEU in opozarja na svojo pravico, da se Svet glede ustanovitve z njim posvetuje; meni, da mora biti ta služba upravno vezana na Komisijo;

52. pričakuje jasnejša merila za imenovanje in oceno dela posebnih predstavnikov EU, vključno z opredelitvijo narave in vsebine njihovih nalog, dolžino njihovega mandata ter usklajevanjem in dopolnjevanjem njegovega dela z delom prihodnjih delegacij Unije;

53. poudarja potrebo po preglednosti in demokratičnem nadzoru pri delu Evropske obrambne agencije, in sicer z zagotavljanjem redne izmenjave informacij med izvršnim direktorjem agencije in pristojnim odborom Evropskega parlamenta;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila; P6_TA(2009)0374.

⁽²⁾ Sprejeta besedila; P6_TA(2009)0387.

Četrtek, 7. maja 2009

54. izraža zadovoljstvo nad novo posvetovalno vlogo, ki jo bo imel v skladu s členom 40.2 Statuta ESCB in ECB glede sprememb v sestavi sveta ECB;

55. izraža zadovoljstvo nad tem, da se bo izvajal večji parlamentarni nadzor nad agencijami, zlasti Europolom in Eurojustom (člena 85 in 88 PDEU); zato meni, da predvideni postopek posvetovanja za ustanovitev skupnih podjetij na področju raziskav in tehnološkega razvoja (člena 187 in 188 PDEU) ne ustreza smislu pravnih aktov Unije o ustanovitvi agencij;

Nove pravice do obveščeniosti

56. poziva predsednika Evropskega sveta, naj Parlament v celoti obvešča o pripravah na srečanja Evropskega sveta in naj poroča o zaključkih srečanj v roku dveh delovnih dni, kjer je to mogoče (če je potrebno, na izrednem zasedanju Parlamenta);

57. poziva predsednika rotacijskega predsedstva Sveta, naj Parlament obvešča o programu predsedovanja in doseženih rezultatih;

58. poziva prihodnjega podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj se s Parlamentom dogovori o primernih metodah za izčrpno obveščanje Parlamenta o zunanjem delovanju Unije ter za posvetovanje z njim in vsemi odbori Parlamenta, pristojnimi za področja, ki spadajo v mandat visokega predstavnika;

59. poudarja, da bo Komisija pri pogajanjih o mednarodnih sporazumih in njihovem sklepanju pravno zavezana k obveščanju Parlamenta in posebnega odbora Sveta iz člena 218 PDEU o poteku pogajanj; poziva, naj se ti podatki zagotovijo v enakem obsegu in ob istem času, kot se jih zagotavlja odboru Sveta iz tega člena;

Nove pravice do pobude

60. izraža zadovoljstvo nad novo vlogo Parlamenta glede sprožanja pobud za spremembe pogodb; bo uporabil to pravico in predlagal nove zamisli za prihodnost Evrope, ko bo zaradi novih izzivov to potrebno;

61. izraža zadovoljstvo nad tem, da bo Parlament imel pravico do pobude pri predlogih v zvezi s svojo sestavo, pri čemer bo spoštoval načela iz pogodb (člen 14 PEU);

62. ugotavlja, da Lizbonska pogodba uvaja posebni zakonodajni postopek za sprejetje določb in pooblastil začasnih preiskovalnih odborov (člen 226 PDEU);

Novi postopki

Nadzor, ki ga bodo izvajali nacionalni parlamenti

63. izraža zadovoljstvo nad novimi pravicami, dodeljenimi nacionalnim parlamentom v zvezi s predhodnim nadzorom uporabe načela subsidiarnosti pri vsej zakonodaji Unije; meni, da se bo z natančnejšim nadzorom evropskih politik v nacionalnih parlamentih povečala tudi javna zavest o delovanju Unije;

64. poudarja, da je treba nove posebne pravice nacionalnih parlamentov v celoti spoštovati od samega začetka veljave Lizbonske pogodbe;

Četrtek, 7. maja 2009

65. izraža zadovoljstvo nad dejstvom, da so lokalni in regionalni organi zavezani k spoštovanju načela subsidiarnosti; je seznanjen s pravico Odbora regij, da vloži tožbo pred Sodiščem, če meni, da je bilo kršeno načelo subsidiarnosti (drugi odstavek člena 8 Protokola št. 2);

Delegirani akti

66. ceni izboljšave, ki jih prinašajo nove določbe o pravnih aktih in hierarhiji pravnih aktov, zlasti z oblikovanjem delegiranih aktov (člen 290 PDEU), po katerem se lahko na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje nezakonodajnih aktov, ki se splošno uporabljajo ali spreminjajo nebitvene elemente zakonodajnega akta; poudarja, da morata Parlament in Svet z zakonodajnim aktom jasno opredeliti cilje, vsebino, področje uporabe in trajanje vsakega tovrstnega prenosa pooblastil;

67. še posebno pozdravlja določbe člena 290(2) PDEU, ki predvidevajo, da ima Parlament (in Svet) pravico do preklica pooblastila in do nasprotovanja posameznim delegiranim aktom;

68. ugotavlja, da PDEU ne zagotavlja pravne podlage za okvirni ukrep za delegirane akte, pač pa predlaga, da bi se institucije sporazumele o standardni formuli tovrstnih prenosov, ki bi jo lahko Komisija vsakič vključila v osnutek zakonodajnega akta; poudarja, da bi bila na ta način ohranjena svoboda zakonodajalca;

69. poziva Komisijo, naj pojasni, kako namerava razlagati Izjavo št. 39, priloženo h končnemu aktu medvladne konference, ki je sprejela Lizbonsko pogodbo, glede posvetovanja s strokovnjaki s področja finančnih storitev, in kako namerava to razlago uporabiti poleg določb o delegiranih aktih iz PDEU;

Izvedbeni akti

70. ugotavlja, da je zdaj veljavni člen 202 Pogodbe ES o izvedbenih pooblastilih z Lizbonsko pogodbo razveljavljen in da Pogodba o delovanju Evropske unije v členu 291 uvaja nov postopek „izvedbeni akti“, s katerim je možno na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v primerih, „če so potrebni enotni pogoji za izvajanje pravno zavezujočih aktov Unije“;

71. ugotavlja, da člen 291(3) PDEU predpisuje, da Parlament in Svet z uredbami vnaprej določita splošna pravila in načela, s katerimi „države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije“;

72. ugotavlja, da Lizbonska pogodba ne vsebuje pravne podlage za sedanji postopek komitologije in da bo treba dopolniti zakonodajne predloge, ki so še v obravnavi in ne bodo sprejeti do začetka njene veljavnosti, da bodo izpolnjeni pogoji iz členov 290 in 291 PDEU;

73. meni, da bi se s Svetom lahko sporazumeli o začasni rešitvi za začetno obdobje, s čimer bi preprečili nastanek ovir, ki bi lahko bile posledica pravne praznine, in bi zakonodajalec lahko novo zakonodajo sprejemal po ustrezni obravnavi predloga Komisije;

Prednostne naloge v prehodnem obdobju

74. poziva Komisijo, naj sozakonodajalcema predloži vse predloge, ki so v pripravi in za katere se bodo uporabljale nove pravne podlage in spremembe v zakonodajnem postopku;

Četrtek, 7. maja 2009

75. poudarja, da se bo Parlament odločil, kakšno stališče bo zavzel do mnenj, ki jih je s postopkom posvetovanja že sprejel o zadevah, ki bodo zdaj obravnavane z rednim zakonodajnim postopkom, in ali to od njega zahteva, da potrdi svoje prejšnje stališče oziroma sprejme novo; poudarja, da bo Parlament o potrditvi mnenj kot svojem stališču v prvi obravnavi lahko glasoval šele po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe;

76. vztraja pri sklenitvi Medinstitucionalnega sporazuma, s katerim bi do uveljavitve Lizbonske pogodbe preprečili sprejemanje zakonodajnih predlogov iz tretjega stebra, ki se navezujejo na vprašanje temeljnih pravic in so še v obravnavi, da bi omogočili polni sodni nadzor v tovrstnih zadevah, medtem ko se ukrepi brez učinka oziroma z zgolj omejenim učinkom na temeljne pravice lahko sprejemajo še pred uveljavitvijo pogodbe;

Predlogi

77. poziva druge institucije, naj začno pogajanja o Medinstitucionalnem sporazumu, ki bi obravnaval:

- (a) osrednje cilje Evropske unije po letu 2009, na primer v obliki okvirnega sporazuma o delovnem programu za parlamentarno obdobje in mandat Komisije z začetkom leta 2009;
- (b) izvedbene ukrepe, ki jih bo treba sprejeti, da bi bila nova pogodba uspeh za institucije in državljanke ter državljane Unije;

78. se zavzema za posodobitev Medinstitucionalnega sporazuma med Parlamentom in Svetom, v katerem bi bili opredeljeni delovni odnosi v zvezi z zunanjo politiko, pa tudi izmenjava zaupnih informacij na podlagi členov 14 in 36 PEU ter člena 295 PDEU;

79. poziva Svet in Komisijo, naj pretehtata možnost pogajanj s Parlamentom o novem Medinstitucionalnem sporazumu, v katerem bi bilo dejansko opredeljeno sodelovanje Parlamenta v vseh fazah sklepanja mednarodnih sporazumov;

80. poziva k reviziji Medinstitucionalnega sporazuma o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju kot posledici novih predpisov o večletnem finančnem okviru (člen 312 PDEU) in finančni uredbi (člen 322 PDEU);

81. meni, da je treba po najboljših močeh oblikovati evropsko informacijsko in komunikacijsko politiko, in meni, da je skupna politična izjava treh institucij o komunikaciji koristen prvi korak k doseganju tega cilja;

82. poziva Komisijo, naj kar najhitreje pripravi pobudo za izvajanje „državlanske pobude“ in določi jasne, enostavne in za uporabnika prijazne pogoje za uresničevanje te državljanske pravice; se pri tem sklicuje na svojo resolucijo z dne 7. maja 2009, s katero zahteva od Komisije, da poda predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o izvajanju državljanske pobude ⁽¹⁾;

83. poziva Komisijo, naj sprejme predpise za izvajanje člena 298 PDEU o dobrem upravljanju in tako odgovori na dolgoletno pozivanje Parlamenta in Evropskega varuha človekovih pravic k skupni upravno-pravni ureditvi za evropsko upravo;

84. ugotavlja, da je z Lizbonsko pogodbo omogočena vključitev Evropskega razvojnega sklada v proračun Unije, s čimer bo okrepljena demokratična legitimnost pomembnega dela razvojne politike EU; poziva Svet in Komisijo, naj ob vmesnem pregledu za leto 2008/2009 sprejmeta ustrezne ukrepe za proračun Evropske unije;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2009)0389.

Četrtek, 7. maja 2009

85. priporoča, da se po začetku veljavnosti Lizbonske pogodbe in potem, ko bo Unija nasledila Evropske skupnosti, nujno ponovno pregleda in okrepi položaj Unije v mednarodnih organizacijah;
86. poziva Svet in Komisijo, naj se s Parlamentom sporazumeta o strategiji za doseganje skladnosti med sprejeto zakonodajo in Listino o temeljnih pravicah, pa tudi pravili iz pogodb o politikah, kot so preprečevanje diskriminacije, varovanje prosilcev za azil, izboljšanje preglednosti, varstvo podatkov, pravice manjšin ter pravice žrtev in osumljencev;
87. poziva Svet in Komisijo, naj prispevata k boljšim odnosom med evropskimi in nacionalnimi organi, zlasti na zakonodajnem in pravosodnem področju;
88. poziva Svet in Komisijo, naj vodita oblikovanje učinkovite skupne energetske politike, da se omogočita učinkovito usklajevanje energetskih trgov držav članic EU in njihov nadaljnji razvoj ob hkratni vključitvi zunanjih vidikov, ki so usmerjeni na vire in poti oskrbe z energijo;
89. poziva Svet, naj skupaj s Parlamentom prouči, kako bi bilo treba uporabiti določbe člena 127(6) PDEU, ki Svetu omogoča, da na Evropsko centralno banko prenese posebne naloge, „ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, razen zavarovalnic“;
90. se zavezuje, da bo svojo notranjo organizacijo prilagodil, da bi optimiral in racionaliziral izvajanje novih pristojnosti, podeljenih s Pogodbo;

*

* *

91. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter parlamentom držav članic.

Finančni vidiki Lizbonske pogodbe

P6_TA(2009)0374

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. maja 2009 o finančnih vidikih Lizbonske pogodbe (2008/2054(INI))

(2010/C 212 E/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, podpisane dne 13. decembra 2007 (Lizbonska pogodba),
- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor sta bili spremenjeni z Enotnim evropskim aktom ter Maastrichtsko pogodbo, Amsterdamsko pogodbo in Pogodbo iz Nice,
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovanju ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ UL C 139, 14.6.2006, str. 1.